

Mediálna výchova

Názov predmetu	Mediálna výchova				
Názov ŠVP	Nižšie stredné vzdelávanie – 2. stupeň základnej školy				
Názov ŠkVP	Škola pre život				
Stupeň vzdelania	Nižšie stredné vzdelanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk				
Časový rozsah výučby					
Ročník	5.	6.	7.	8.	9.
Rozsah výučby ŠVP	-	0	-	-	-
Rozsah výučby ŠkVP	-	1	-	-	-
Spolu týždenne	-	1	-	-	-
Spolu ročne	-	33	-	-	-

Charakteristika predmetu mediálna výchova

Mediálna výchova smeruje k tomu, aby si žiaci osvojili stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi. Cieľom mediálnej výchovy je rozvinúť u žiakov spôsobilosť - mediálnu kompetenciu zmysluplne t. j. reflektujúco, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty.

Výučba mediálnej výchovy na základných školách má prispieť k tomu, aby žiaci lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciu a mravnú. Mediálna výchova zahŕňa prednostne výchovu k hodnotám vo vzťahu k médiám a ich obsahom, ktorá na jednej strane robí žiakov citlivých pre kvalitné mediálne obsahy a na druhej strane im poskytuje pomoc pri účinnej ochrane pred negatívnymi vplyvmi médií.

Učebné osnovy sú spracované na princípe ťažiskového média a to televízia, film a video. Postupne by žiaci mali nadobudnúť kompetenciu zaobchádzať so všetkými druhmi médií za predpokladu, že sa predmet bude vyučovať aj v ďalších ročníkoch.

Žiaci by mali do veľkej miery spoluvytvárať obsah mediálnej výchovy, čo by malo zatriktívniť predmet a žiakov motivovať v ich aktívnej účasti na výučbe. Východiskom je pochopiť, že dospelávajúci využívajú médiá a volia si ich produkty ako filmy, televízne relácie dobrovoľne, spontánne, čo je pre vplyv masmédií na ich osobnosť prvoradé.

Učivo v 6. ročníku je rozdelené do deviatich tematických celkov:

- 1. Moja mediálna biografía (1 hodina),**
- 2. Základné druhy médií, ich význam a história médií (3 hodiny),**
- 3. Charakteristické znaky televízie a televízne žánre (4 hodiny),**
- 4. Ako sa tvorí televízna relácia? (2 hodiny),**

5. Druhy programov pre deti a mládež v televízii a naša televízna relácia (7 hodín),

6. Mediálna realita vo vzťahu ku skutočnosti - filmová realita (5 hodín),

7. Hrdina z filmu, osobnosť televíznej obrazovky - môj vzor a idol (3 hodiny),

8. Reklama všade okolo nás (4 hodiny),

9. Moje skúsenosti s reklamou (4 hodiny).

Bude sa prelínať s praktickou časťou tvorby jednotlivých článkov do školských novín, tvorby rozhlasových relácií, besied, ankiet, prípravy na kultúrne podujatia, fotoarchív a videoarchív zo školských akcií a rôznych projektov.. Výučba bude prebiehať v triedach, v počítačovej učebni a triedy sa nedelia na skupiny a ani sa nespájajú. Časová dotácia výučby v šiestom ročníku je stanovená /na základe ŠKVP/ na 1 h. týždenne, čo je 33 hodín ročne.

Hodnotenie predmetu mediálna výchova

Hodnotenie predmetu bude priebežne v zmysle Metodických pokynov č.22/2011 a bude mať motivačný charakter. Každé učivo sa žiakovi zdôvodni slovné a učiteľ zhodnotí klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Podľa metodiky hodnotenia a klasifikácie predmet – neklasifikujeme.

Ciele predmetu mediálna výchova

a) spoločenské

- podporovať kognitívne procesy a spôsobilosti žiakov kriticky a tvorivo myslieť,
- rozvíjať tvorivé myslenie,
- poskytnúť žiakom možnosti vedeného skúmania kultúrneho a prírodného prostredia,
- umožniť žiakom spoznávať svoje vlastné schopnosti a rozvojové možnosti,
- aktívne riešiť problémy a otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov,
- rozvíjať si sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom,
- formovať mravné vedomie,
- osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa a poznávať seba samého,
- rozvíjať predstavivosť, tvorivosť a záujem skúmať svoje okolie.

b) inštitucionálne

- výučbou nadväzovať na ďalšie spoločenskovedné predmety,
- utvárať, rozvíjať a postupne si kľúčové kompetencie osvojovať vo veku primeranej úrovni,
- viesť žiakov k tolerancii a k akceptovaniu iných ľudí, ich kultúrnych hodnôt,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti,
- vychovávať k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti.

c) špecifické (vzdelávacie a výchovné):

v oblasti vzdelávania:

- poznávať jednotlivé formy a zdroje mediálnej komunikácie,
- učiť žiakov postupne sa vedieť rozhodovať pre kvalitné a morálne vhodné produkty médií,
- osvojiť si jednotlivé pozitíva, ktoré médiá prinášajú pre dobro človeka,
- podnietiť reflexiu žiakov nad mediálnymi obsahmi,
- zvýšiť citlivosť žiakov na využívanie určitých obsahov,
- aktívne sa zapájať do kolektívnej tvorivej mediálnej práce,
- naučiť žiakov chápať reálne, ale i možné mediálne vplyvy na jednotlivca, ale tiež na rôzne aspekty spoločenského diania, a to tak pozitívne ako aj negatívne.

v oblasti výchovy:

- pravidelne sa zapájať do tvorby rôznych školských relácií, mediálnych aktivít školy,
- pravidelne sa podieľať na ich tvorbe, distribúcii, atď.,
- na základe získaných vedomostí si kriticky vyberať produkty jednotlivých médií,
- odsudzovať zdraviu škodlivé a mravne nebezpečné produkty médií,
- uvedomejšie vnímať médiá vo vzťahu k vlastnému životu, chápať a predvídať mediálne skutočné, ale i potenciálne vplyvy na vlastnú osobnosť,
- správne využívať vlastnú slobodu pri výbere mediálnych produktov a uvedomovať si z toho vyplývajúcu zodpovednosť.

Výchovné a vzdelávacie stratégie /kľúčové kompetencie/

Kompetencie k učeniu sa:

- prejavíť ochotu venovať sa ďalšiemu štúdiu aj v ďalšom živote,
- dokázať určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať,

Kompetencie k riešeniu problémov:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie,
- vnímať, rozpoznať a pochopiť problém,
- zodpovedne si vyberať kvalitné produkty mediálnej komunikácie.

Komunikačné kompetencie:

- uvedomovať si význam a potrebu jazyka, vlastného písma, videa,
- účinne sa zapájať do diskusie,
- správnym využívaním slov zlepšovať komunikáciu v triede,
- oceniť osobnosti, ktoré službou budujú spoločnosť,

- formovať si návyky k slušnému vyjadrovaniu,
- oceňovať verbálnu, ale aj neverbálnu komunikáciu,
- prejavovať záujem o aktívne počúvanie,
- vedieť porovnať rôzne názory a postoje a objektívne hľadať pravdu,
- komunikovať prostredníctvom gesta, postoja, pohybu,
- dokázať vhodne použiť symboly,
- mať základný náhľad na metaforický (obrazný) spôsob vyjadrovania.

Sociálne a interpersonálne kompetencie:

- budovať v triede plnohodnotné vzťahy,
- byť schopný spolupracovať, vytvárať väzby s inými ľuďmi.

Občianske kompetencie:

- byť schopný oceniť hodnotu rodiny
- konkrétnymi skutkami slúžiť spoločnosti,
- oceniť prínos informovanosti spoločnosti prostredníctvom mediálnej komunikácie,
- vnímať históriu a kultúru distribuovanú médiami.

Kultúrne kompetencie:

- vnímať kultúrny prínos médií,
- uvedomovať si korene, tradíciu a historický vývoj mediálnej komunikácie,
- oceňovať význam médií v živote človeka.

Existenciálne kompetencie:

- mať záujem o spoznávanie spoločnosti, reagovať na jej problémy (hlad, chudoba),
- chápať a oceňovať zmysel a potrebu služby v rodine, ale aj v spoločnosti,
- vo svojom živote dávať priestor médiám,
- vnímať potreby ľudí,
- vychádzať a prispôsobovať sa vekovým, ale i psychologických zvláštnostiam.

Stratégia vyučovania mediálnej výchovy v 6. ročníku

Názov tematického celku	Metódy	Formy práce
Moja mediálna biografia	Motivačné a expozičné metódy, rozhovor, rozprávanie, vysvetľovanie,	Frontálna a individuálna práca, oboznámenie a práca v zošite.
Základné druhy médií, ich význam	Motivačné a expozičné metódy, rozhovor,	Frontálna a individuálna práca žiakov, práca a textom,

a história médií	rozprávanie, vysvetľovanie, projektové metódy, riešenie problémov, fixačné metódy.	skupinová práca žiakov, opakovanie a utvrdzovanie učiva
Charakteristické znaky televízie a televízne žánre	Motivačné a expozičné metódy, rozhovor, rozprávanie, vysvetľovanie, projektové metódy, riešenie problémov, fixačné metódy.	Frontálna a individuálna práca žiakov, práca s knihou a textom, práca s počítačom, skupinová práca žiakov, opakovanie a utvrdzovanie učiva.
Ako sa tvorí televízna relácia?	Motivačné a expozičné metódy, rozhovor, rozprávanie, vysvetľovanie, projektové metódy, riešenie problémov, fixačné metódy.	Frontálna a individuálna práca žiakov, práca a textom, skupinová práca žiakov, opakovanie a utvrdzovanie učiva.
Druhy programov pre deti a mládež v televízii a naša televízna relácia	Motivačné a expozičné metódy, rozhovor, rozprávanie, vysvetľovanie, projektové metódy, riešenie problémov, fixačné metódy.	Frontálna a individuálna práca žiakov, práca s knihou a textom, práca s počítačom, skupinová práca žiakov, opakovanie a utvrdzovanie učiva.
Mediálna realita vo vzťahu ku skutočnosti - filmová realita	Motivačné a expozičné metódy, rozhovor, rozprávanie, vysvetľovanie, projektové metódy, riešenie problémov, fixačné metódy.	Frontálna a individuálna práca žiakov, práca s knihou a textom, práca s počítačom, skupinová práca žiakov, opakovanie a utvrdzovanie učiva.
Hrdina z filmu, osobnosť televíznej obrazovky - môj vzor a idol	Motivačné a expozičné metódy, rozhovor, rozprávanie, vysvetľovanie, projektové metódy, riešenie problémov, fixačné metódy.	Frontálna a individuálna práca žiakov, práca s knihou a textom, práca s počítačom, skupinová práca žiakov, opakovanie a utvrdzovanie učiva.
Reklama všade okolo nás	Motivačné a expozičné metódy, rozhovor, rozprávanie, vysvetľovanie, projektové metódy, riešenie problémov, fixačné metódy.	Frontálna a individuálna práca žiakov, práca s knihou a textom, práca s počítačom, skupinová práca žiakov, opakovanie a utvrdzovanie učiva.
Moje skúsenosti s reklamou	Motivačné a expozičné metódy, rozhovor, rozprávanie, vysvetľovanie, projektové metódy, riešenie problémov, fixačné metódy.	Frontálna a individuálna práca žiakov, práca s knihou a textom, práca s počítačom, skupinová práca žiakov, opakovanie a utvrdzovanie učiva.

Učebné zdroje mediálnej výchovy v 6. ročníku

Tematický celok	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne vyučovacie	Iné zdroje
-----------------	--------------------	---------------------	-----------------------	------------

			prostriedky	
Moja mediálna biografia	Pracovný materiál získaný na internete, prezentácie, tlač, náučné relácie.	Tabuľa, fixky.	Obrazový materiál, odborná literatúra.	Internet.
Základné druhy médií, ich význam a história médií	Pracovný materiál získaný na internete, prezentácie, tlač, náučné relácie.	tabuľa, fixky, PC, dataprojektor.	Obrazový materiál, odborná literatúra.	Knižnica, odborná tlač, internet.
Charakteristické znaky televízie a televízne žánre	Pracovný materiál získaný na internete, prezentácie, tlač, náučné relácie.	PC, dataprojektor, tabuľa, fixky.	Obrazový materiál, odborná literatúra.	Knižnica, odborná tlač, internet.
Ako sa tvorí televízna relácia?	Pracovný materiál získaný na internete, prezentácie, tlač, náučné relácie.	PC, dataprojektor, tabuľa, fixky.	Obrazový materiál, odborná literatúra.	Knižnica, odborná tlač, internet.
Druhy programov pre deti a mládež v televízii a naša televízna relácia	Pracovný materiál získaný na internete, prezentácie, tlač, náučné relácie.	tabuľa, fixky.	Obrazový materiál, odborná literatúra.	Knižnica, odborná tlač, internet.
Mediálna realita vo vzťahu ku skutočnosti - filmová realita	Pracovný materiál získaný na internete, prezentácie, tlač, náučné relácie.	PC, dataprojektor, tabuľa, fixky.	Obrazový materiál, odborná literatúra.	Knižnica, odborná tlač, internet.
Hrdina z filmu, osobnosť televíznej obrazovky - môj vzor a idol	Pracovný materiál získaný na internete, prezentácie, tlač, náučné relácie.	PC, dataprojektor, tabuľa, fixky.	Obrazový materiál, odborná literatúra.	Knižnica, odborná tlač, internet.
Reklama všade okolo nás	Pracovný materiál získaný na internete, prezentácie, tlač, náučné relácie.	PC, dataprojektor, tabuľa, fixky.	Obrazový materiál, odborná literatúra.	Knižnica, odborná tlač, internet.
Moje skúsenosti s reklamou	Pracovný materiál získaný na internete, prezentácie, tlač, náučné relácie.	PC, dataprojektor, tabuľa, fixky.	Obrazový materiál, odborná literatúra.	Knižnica, odborná tlač, internet.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.